

BUDAPESTI HIRADÓ.

E lapok minden héten négyszer, u. m. kedden, csütörtökön, pénteken és vasárnap jelennek meg. Előfizetési ár felévre Budapesten házhoz-hordással 5 for., borítékban 6 for., postán borítékban 6 for. ezüst pénz. Előfizetheti helyben a kiadóhivatalban, gránatos-utczai Dauhly-házban 166. szám alatt, és minden es. k. postahivatalnál. Az ausztriai birodalomba s külföldre menendő példányok csak a bécsi es. postahivatalnál rendeltethetnek meg. A hirdetések minden apróbetűs hasábsoraért 5 (öt) ezüst krajczár fizetnek.

Még folyvást előfizetheti a „Budapesti Híradó“-ra postán küldve 6, helyben házhoz-hordással 5 p.frttal.

TARTALOM. Magyarország és Erdély. Országgyűlés: (Előleges értesítés a jul. 30-ai mindkét táblai országos ülésről) 247d. és 248d. kerületi ülések jul. 29. és 30. (Tanácskozási tárgy: sérelmek és kivánatok) 184d. országos ülés a t. KK. és RR-nél jul. 29-én. (Tárgy: sérelmek és kivánatok III. és IV. osztálya.) Egy kereskedői szótár. Budapesti hírharang. Adatok (Bélföldiek III.) A u s z t r i a (Vámkezelvények.) K u l l o d. Nagybritannia, Francia- és Olaszország, Svéczia és Norvégia, Schweiz, Marokko.) Egyesületi közlések: kérelem az iparvezetés által felállított szándékolt természeti gyűjtemények ügyében. Figyelmeztetés az ideai orvosi és termékszétválasztói nagygyűlésre. Legújabb Hírbeszám. Hirdetések. Gözhajók járása. Gabonaár. Statuspapirok és részvények árkelete. Dunavízjárás.

MAGYARORSZÁG ÉS ERDÉLY.

Országgyűlés.

Pozsony, július 30-án. A mai napon tartott alsó-táblai orsz. ülésben a m. FÖRRnek a középponti vasut iránti ikenetök tárgyalatván, ez ülés részleteit jövő számunkban közlendjük.

A m. FÖRRnél július 30-án tartott ülésben a sérelmek II. osztálya a 18. ponttól kezdve, végig tárgyalatott, mi közben csak a káptalanok szavazatáról szóló 24d. pont idézett némi érdekes vitát elő; — többnyire egyébiránt az országos választmány véleménye fogadtatván el. — Az ennek végzetivel tartott vegyes ülésben pedig a középponti és fumi vasut vonalok iránt költ felirási javaslatban ma lévén meg a két tábla részéről a fölkételes egység, az szokott módon lepecsételtvén, ő felségéhez fölterjesztetett.

247d. **Kerületi ülés** július 29-én. Elnökök: Tallian János (Somogy), Kiss Andor (Krassó); jegyzők: Szemere, Palóczy; naplővivő: Majláth. — Tárgy: Sérelmek és kivánatok V. osztálya az 51. ponttól a 114-ig.

Az elnökség némelly megyék pöflőlag beadott indítványait előmutatván, a mennyire hasonló indítványok iránt már rendelés tételt, részint elmulasztották, részint az előlegesekhez csatoltattak. Továbbá jelenté az elnökség, hogy az országos napló bírálói sorában támadt hiányok, titkos szavazás útján, Kerkápolyi, Komjáthy, Papházy és Butykay követ urak által pótolttattak. — Ezután

Szemere ker. jegyző bemutatván a börtönrendszer iránti III. ikenetet, ennek nyomtatása elrendeltetett. A napirendre térvén át a t. KK. és RR.

Palóczy kerületi jegyző olvasá az V. osztályban következő sérelmek- és kivánatok. — A mennyire ezeknek nagyobb része az indítványok közé soroztatott s ott felettök történt is intézkedés, itt csak azon pontokat emeljük ki, melyek külön állva elfogadtattak vagy elmulasztottak. — Nevezetesen:

66. pont alatt Bihar vármegye az általa felhozott esetekre támaszkodván még ez országgyűlésen oly törvényt kíván alkotni, miszerint a tanuló ifjuság különösen, de más akár-melly még nem teljeskorú s alyai vagy gyámokki felügyelet alatt levő ifjak is, illető szülőik vagy gondnokaik nyilvános megegyezése nélkül a hadfogadók részéről katonának büntetés terhe alatt fel ne vétethessenek. — Ezen indítvány kívánatkép fel fog terjesztetni oly modorban, hogy mitűn ily értelmű kir. parancs létezik, annak megtartására ő felsége a hadi kormányt figyelmeztetni méltóztassék.

75. Békés, Borsod és Veszprém vármegyéknek abeli előterjesztése: miszerint Horvátországban az adó ügye mindenekben a Magyarországnak divatozó rendszer szerint igazítottassék el — az adó megajánlása alkalmával lesz felyvendő.

76. Békés vármegye a létesülendő kórház ügyvédek gróf Stockhammer Ferdinand s mások elleni adóssági perében hozott makacsági ítéletnek felsőbb udvari rendelet általi megsemmisítését adván elő, ezen a törvények s azok értelmében eljárás től felsőbb rendelkezésből keletkezett sérelmek orvoslását kéri. — A felhozott legfelsőbb parancs azonban sem a törvényvel, sem a törvényes gyakorlattal nem ellenkezővén, — az innét követelt sérelem nem pártoltatik.

77. Mármaros vármegye törvény által kívánja kimondatni, hogy a 200 frtig terjedő keresetekre nézve a választott bíróságnak (compromissum) helye ne lehessen, kijátszván ezáltal a szóbeli perek iránt hozott törvények. — A választott bíróságnak kinevezése azonban törvény által mindenkinek megengedve, s a pereknek minden nemreire kiterjesztve, — a világos törvény ellenére ezen megszorítás nem pártoltatik.

78. Mármaros vármegye ő felségét kívánja megkérni, hogy a técsői nagy bérczen keresztül Szatmár vármegyébe vezető sóhordó és kereskedési utak tökéletes elkészíthetősére megkivántató pénz-összeg megadása iránt kegyesen intézkedni méltóztassék. — A kereskedési kerületi választmány jelentésében a közlekedési eszközökről általános intézkedés javasoltatván, e kívánat tárgyalása azon munkálat felvétele alkalmára halasztatik.

79. A t. KK. és RR. Pozsony vármegye azon sérelmet,

hogy némelly tisztviselők a szabad választási jog megszorításával a főispán által nevezetnek ki, — pártolásokra méltónak találták.

95. Ámbar az 1810 évi 26. tezik rendelete szerint az egyházi személyek hátrahagyott tömege összeírásának és felosztásának nem kirekesztőleg a kamarai s egyházi személyek által, de az illető örökösöknek közbenjöttével is kellene megtörténni, mivel ennek ellenére mégis a beszterezébenai püspök Belánszky Józsefnek 1813. január 3-án történt halála után hátrahagyott vagyonnak összeírásához s elosztásához az illető örökösök nemcsak meg nem hívatlak, de azon ürügy alatt, hogy őket a végintézetnek végrehajtója ugyis képviselni fogja, hozzá sem bocsátattak, ezen tárgyalást Trencsin vármegye sérelmek tartván, azt orvosoltatni kéri, miben őt a t. KK. és RR. gyámoltandják.

101. A jász- és két kún-kerületek Mária Terézia királynőtől nyert kiváltságos leveleiket, egész kiterjedésében törvénybe iktatni kívánván, ezen szokatlan kívánatuktól elütettek.

109. Hont vármegye sérelemkép előterjeszti: hogy mivel keblebeli Szántó mezővárosában, a Ferdinand főhg nevével viselő huszár-ezredbeli hadfogadó kormány katonái, és az ottani lakosok között történt kihágásokra nézve a nm. k. Helytartótanácsnak intézménye által közlött azon legfelsőbb határozat: miszerint az illető tisztviselőknek azon eset alkalmáról helytelen eljárásuk roszaltassék, — e mege Rendei fogantatott vonakodtak, — s ezen legfelsőbb határozatnak teljesítése újabb legfelsőbb parancs által, mellyben a megyének ezen tette komolyan roszaltatik, ismét meghagyatott volna; ámbar ezen megye az igazság s helyhatósági jog fentartása, de az ismét eredhető szomorú példák elhárítása tekintetéből is a m. k. Helytartótanácsot a végre megkérte, hogy e tárgyat ő felsége előtt bővebben felvilágosítván, inkább a bűnös katonáknak illő megfenyítését sürgesse s arról a megyét tudósítsa, mindemellét mégis, a midőn e megye tisztviselői hivatalos tisztí eljárásuknál fogva törvényes hatalmukban álló módon a közszendat megháborító katonákat a további kiesapongásokban megakadályoztatják, csak törvényes kötelességüket teljesítették; — azért e megye Rendei tisztviselőinek teljes igazuk s eljárásuk törvényessége érzetében e roszalást el nem fogadván, az ebből eredett sérelmet orvosoltatni kívánják. — A nm. orsz. választmány és a t. KK. és RR. közöl némellyek ugy vélekedtek e tárgy iránt, hogy mielőtt a sérelem kimondatnék, miután az előterjesztő megye ezen kihágásnak orvoslását kormányzékki uton sürgette, ennek eredményét bevárni kell. Mások ellenben ezt kielégítő oknak nem tartván, mert e szerint, ha a kormányzék soká késnek intézkedésével, valamely tettét soha nem lehetne sérelemnek tekinteni, Hontmegyét pártolák. Egy követ, mivelhogy a Helytartótanács hosszu hallgatása miatt kérés a sérelem orvoslása, nem a katonai kihágás, de a Consilium hozzáadalmas késedelme iránt sürgetett felirást. Erre nézve Sz. megye követe azt hozá fel, mikép a Pesti Hírlapból értésére esett, hogy a várt intézmény Hontmegyéhez leértkezett. Az érdekllett megye követe erről annak rende szerint még tudósítva nem lévén, a t. KK. és RR-ek figyelmeztette az iránt, hogy már a Helytartótanács azon intérvénye is, mellyben a működő megyei tiszté eljárása roszaltatik, elég alapúl szolgálhat a sérelem kimondására, melly intézményben azon elv rejlik, mintha a katonai személyek kihágásainak megbüntetésébe a polgári bírónak avatkoznia nem szabadna. — A t. KK. és RR. addig is, míg ez ügy felől Hontmegye követe által hitelesen nem értesítetnek, intézkedéseket felfüggesztik.

Következővén az országos ülés tartásának ideje a kerületi ülés elosztott.

184d. **Országos ülés** a t. KK. és RR-nél július 29-én. Tárgy: Sérelmek és kivánatok III. és IV. osztálya.

A III. osztályú Horvát-, Dalmát- és Slavonia országok közönséges és egyes sérelmei és kívánatai tárgyalásainál az illető horvátországi ítélmesternek kelletvén szokás szerint működnie, elnök ő maga jelenté, hogy a horvátországi ítélmester nem lévén jártas nyelvünkben, joga fentartása mellett, jelenleg nem működhetik, — a miert is usgos Széll Imre nádori ítélmester olvasá a III. osztálybani sérelmeket és kivánatokat. Mindenben meghagyatott a kerületi határozat. Az ellen, hogy a t. KK. és RR. a horvátországi sz. kir. városok, buccari és fumi kerület sérelmeit és kívánatait, a Horvát-, Dalmát- és Tótországok sérelmei és kívánatai közül kivéve, a sz. kir. városok s illetőleg szabad kerületek sérelmei és kívánatai osztályába sorolák, Horvátország követei megtévén olvasukat, elnök ő exelja is felszólítá a t. KK. és RR-ek a régi törvényes szokás megtartására, annál inkább, mivelhogy e sorozati kérdés oly csekély jelentőségű, hogy abból valamit következtetni szinte illetlen; s a dolog lényege ugy is az, hogy a sérelem orvosoltassék. — A KK. és RR. azonban Horvátország irányában a sorozatot csekélyszerűnek nem tartván, nehogy belőle jogot igényeljen jövőndőre, annál

inkább ragaszkodnak határozatukhoz, mert az érdekllett sz. kir. városok és kerületek! az országgyűlésen közvetlenül képviselve lévén, sérelmeiket és kívánataikat saját követeik által terjeszthetik elő. — Egyébiránt, mint mondók, ugy a III. mint a sz. kir. városok sérelmeit és kívánatit foglaló IV. osztály iránt változás nem törtévévén. Az ülés d. u. 2 órakor elosztott.

248. **Kerületi ülés** július 30-án. Elnökök: Ktss Andor (Krassó), Tallian János (Somogy); jegyző: Palóczy; naplővivő: Majláth. (Tárgy: Sérelmek folytatása.)

Az V. osztály alatti sérelmek 114. pontja következővén, mellyben több megye az országgyűlés végső óráiban tartani szokott concertatiókat mellőztetni s a hozott új törvényeket mielőbb közzé bocsátatni sürgeti; — ezen pontban foglalt kivánatok az utóbbi országgyűlések nyomán is különös tanácskozás tárgya lévén, oda utasítottak.

Nevezetes vitaközös keletkezett a 115. pont alatti Borsod vármegye abbeli kívánata felett, miszerint a m. kir. Helytartótanács arra szorítassék, hogy a hozott törvényeknek, nevezetesen az 1836: 11. tez., melly az urbéri jobbágytelken lakó nemések megadóztatását rendeli, mikép lett, vagy miert nemlett végrehajtásáról feleljen s adjon számot; különben pedig a törvények végrehajtását elhanyagló vagy épen el is mulasztó kormányzések, törvényhatóságok s egyes tisztviselők ellen is, szigorú büntetést szabandó törvény hozassék.

Mellőzve a tárggyal összefüggésben nem levő kitéréseket, a különböző vélemények sorozatát ezekben tüntetjük ki: — A nm. országos küldöttség véleménye szerint Borsod vármegyének előadása, a mennyiben vádat foglalna magában, egyes esetek és minden adat felhozása nélkül, ily alakban nem pártolhatatván, a törvények végrehajtását elmulasztók elleni intézkedés a bünt. törvénykönyv feletti tanácskozásra tartozik.

Többen az 1836: 11. tez. végrehajtását a Helytartótanácsnak hibául rován fel, e főkörmányszék működésében megnyugvást nem találtak s Borsodot pártolván felirást sürgettek. — Ez ellen az görddítettek, hogy midőn a törvényhatóságok a törvények végrehajtásában a Helytartótanácsnak segédkeztek nem nyújtanak, ez nem képes rendeltetésének eleget tenni. Ha a törvényhatóságok a törvény alkalmazásáról nem értesítik a főkörmányszéket, hogyan tudhassa ez, vajjon a törvény életbe léptetett-e vagy sem. A borsodi kívánat sem hoz fel semmi adatot, e szerint felirást tenni ekkor szerűten dolog, mert a kormány nem tudhatván, kit kellessék a törvény megtartására szorítani, a felirás eredményhez nem vezetend. — Ezekre az adatok válaszul, hogy a végrehajtó hatalomnak értésére eshetett a törvény végrehajtása vagy elmulasztása a felterjesztett jegyzőkönyvekből is, sőt ha a népösszeírás iránt tud minden évben körlevelet kibocsátani, e tárgyban is megkérdeshette volna a megyéket: vajjon a törvény rendelete szerint mindenütt kiküldettek-e bizottmányok, az urbarialis telkek összeírására s a megyék ezeknek folytán az 1836ki 11. teziket végrehajtották-e? A borsodi indítvány, mint az országos választmány tartja, vádat nem foglal magában; nem mondja azt, ki a bűnös, de csak általjában felvilágosítást kér a Helytartótanácsotól a törvény végrehajtása felől. Nem is volt szükség e kivánatot adatokra építeni, mert hisz köztudomás szerint világos, hogy az 1836: 11. törvény számos részében végrehajtván nincs. Azonkívül Borsod egy hajszállal sem kisebb vagy nagyobb hatalmu többi megye-estvéreinel, felügyelést rajtok nem gyakorolhat, nehogy kérdezzék: quis te constituit praecceptorum meum, de nem is akarja azon szokást behozni, hogy egyik megye feladja a másikat, ez a hazafüség és azon barátságos viszonyynyal, mellyben a megyék állanak egymás irányában, nem egyezvén össze sat. — Egy szónok vesztélyesen látta annak kimondatását, hogy a Helytartótanács nem képes a törvényt végrehajtani, mert a megyék a törvénytől nem függetlenek, a kormánynak ez ügyben erőlesen kellett volna fel lépni, kötelessége lévén ne csak a törvények végrehajtása, de az adó alapja felett is örködni. — Egy más megyei követ megegyezését nyilvánítá a felett, ha a t. KK. és RR. törvényt akarnak hozni azoknak megbüntetésére, kik a törvényt végre nem hajtották; de a felirást nem pártolja. Ne ruházzuk, ugy mond, magunk gyengeségét másra. Ha a főispán és megyei tisztviselők vonakodtak végrehajtani a törvényt, hisz a megye nemcsak ezekből áll, miert nem szólaltak fel a KK. és RR., miert nem függesztették föl hivatalától a hanyag tisztviselőket? Felszólaltak többen, de kisebbségben maradtak hangzott egy helyről. — Szóló nem hisz oly megyét, melly azt határozhatta volna, hogy a 11. tez. végre ne hajtassék; ilyen nem érdemelné a megye nevezetet. Ha kisebbségben maradtak a felszólalók, miert nem panaszkodtak a törvénytelen határozat ellen? Az adózó nép javáról mindig pengetjük a szép szavakat, de tettel nem állunk elő, s aztán bárányt keresünk, mellyre bűneinket lerakjuk, ezt nem tartomaz igazsággal egyezhetőnek sat. — Egy megyei követ megjegyzé ezek-

re, hogy történt ez iránt nem egy felszólítás a KK. részéről, de az adó ügye a közgyűléseken rendszeresen 4. 5-dik napon vetélyen fel, a mikor a t. RR. nagyjából részint már elosztottak, a jelenlévők magok közt elvégzik a dolgot, a nélkül hogy ez a jegyzőkönyvbe ígattatnék. Mi pedig azt illeti, hogy a kisebbségben lévők miért nem adják fel a dolgot? — ha a helyi tanács eziránt intézményt küldene a megyéhez, a t. RR. a feladást magokkal közöltetni sürgetnék, s kitüntetve a feladó neve, azt tiszti kereset alá vonván, végzettség kimondanák, hogy nincs semmi baj, minden a maga rendben van. — Szóla a büntető-törvénykönyvből, ha semmi sem lenne belőle, az illy hanyagságra vonatkozó törvényt kiírati javasolva vokalást sürget az iránt, mely megyében hajtatót végre az 1836. XI. tez.

Egy más megyei szónok nyilatkozata szerint a kormány-nak tudtára eshetett, melyek legyenek azon megyék, hol a törvény holt betű maradt. A hírlapokból tudva van, hogy Bácsmezeje utasítást adott a XI. tez. elförlesztésére, azonkívül egy ölmös botokról híres megyének eljárását sem föli fátyol. Szóla nem látja át, miért nem pártolják némelyek a t. KK. és RR. e loyális lépéseket, midőn a kormányt arra kívánják felszólítani, hogy a megyéket a törvény teljesítésére szorítsa?

És midőn némelyek vonakodtak megyéjük ellen tanúságot tenni, Sz. r. megye követe egész őszinteséggel megvallá, hogy midőn ő feljött az országgyűlésre, az adó még ki sem volt vetve. Megyéje 12 küldöttséget nevezett a telkek összeírására, ezek közül csak egy adta be jelentését, melynek szóla is tagja vala. Ha nem működött a táblabírák meg nem jelenése miatt, a megye nevezett más táblabírákat s a dolognak ekkor sem lévén eredménye, az összeírást egyedül a szolgabírákra bízta, s a mint szóla tudja, eddig 9 szolgabíró adta be jelentését. Szóla egyébiránt kijelenti, hogy megyéjében soha sem volt olly többség, mely a XI. teziknek végrehajtását ellenezte, s végre hivatkozott szomszéd M. megyére, hol a XI. tez. hasonlóképp az írott malasztok között őriztetik 'sat.

Ezen előadás különös hatást szült s egy szónok argumentumot húzott ki belőle a helyi tanács ellen, melynek a táblabírák változtatása jegyzőkönyvileg felterjesztetvén, lehetetlen volt a XI. tezik mostoha sorsát meg nem tudnia.

Egy b—i követ nem nevetéssel, de borzalommal hallotta Sz. megye követének előadását: S év alatt a törvény végre nem hajtatót, ez jele a status tökéletes desorganizatiojának! Illy törvénykezelés mellett nemcsak az adózó nép jut tönkre, mely a hatóság hibája miatt más terhet is köteles hordozni, de tönkre jutnak az urbarialis telken lakó nemesek is, kik a Sévi adótartozást nem bírva egyszerre letenni, az adó súlya alatt összeroskadnak. Szóla nem kívánja a felírást olly általános modorban felterjesztetni, hogy a kormányt semmi útmutatás ne adassék, mint ezt egy követ javasolta: szóla külön törvényt sürget a köteleseiket elhanyagló hatóságok ellen s az innen eredő bajokat a mulasztásban rajta ért tisztviselőkre kívánja hártatni 'sat.

Egy megyei szónok a főkörmányszéket annyiban hibásnak találván, mennyiben a törvényhatóságok hibáit elnézte, a második büntést nem kívánta előbb ítni, mint az első s ezért az ímént tett t—si indítványhoz járul.

A tárgy kimerítve lévén s egyébkint is közeledvén az országos ülés tartásának ideje, többen szavazást sürgettek, azt akarván kérdésül kitűzni: vajjon a b—i vagy t—i indítvány fogadtassék-e? Felvilágosítván azonban, hogy e két indítvány között lényeges különbség nincs, mert a t—si indítvány a b—ditől csak annyiban tér el, mennyiben ez a vizsgálat után sürgeti a büntetés alkalmazását, az meg azt most elrendeltetni kívánja, kérdésül tűzetett ki: vajjon a t. KK. és RR. a b—di indítványt elfogadják-e? A többség az indítványt elfogadá. Kisebbségben maradt megyék: Ugoes, Ung, Verőcze, Szerém és Zemplin; Bács, Fejér, Sáros és Szatmár nem szavazván. — Ezek után a kerületi ülés országossá változott, miről a jövő számban.

BUDAPESTI HIRHARANG. A központi vasut körüli munkákat már megkezdék a váczi töltés mellett, bár minélelőbb mondhatnók, hogy be is fejezék azokat! Az augsb. Allgemeine ismét roppant fillentést közöl, azt állítván, mikép Treichlinger műáros boltkirkatát néhány ifjú betöré. Rothschild arczképe miatt, mely ott ki volt függesztve, A nevezett tözsér egyáltalában nem szolgáltatott illy teltre alkalmat, igen nehéz tehát kitalálni, miért koholá a levelező e haszon-talan rágalmat. Ifjaink alkalmasint jobban tudják a jótékony-ságot méltányolni, habár különben érzik is, hogy az csak-ugyan némileg köteleesség ollyanra nézve, kit a gondviselés olly roppant vagyonnal halmozott. — Nemrég Budán furcsa jelenetnek valánk tanui, egy kabátos és nadrágos ember ugyanis a császárfürdő közelében négy lovat vitt usztatni, de kissé ittas lévén, a vízben lecsuszott lováról, s vällig vízbe merült, a többi usztatók nem csekély multságára. A hideg fürdő meglehetősen kijózanítá a kívülbelül elázottat. — Ugyan Budán a „Három kapás” ezimű kis korcsmában darab idő óta majd minden este egy félszemű suhancz jelenik meg, ki ott szivartokokat 'sat. sorszuhással szokott kijátszani; ezen nyeresiményi tárgyak legaladabb trágár föstményekkel vannak undokítva, miknek, mint mondják, külön gyára létezik Budapesten. Az illető hatóságok bizonyosan iparkodni fognak ezen erkölcsrontó mesterséget mielőbb megszüntetni, s a tetteseket szigorú feleltre vonni. — A budai főtanodában jul. 30-án ment véghez az 5 s 6 ik iskolai növendékek nyilvános szavalati előadása. Magyar szavalásban leginkább Köffinger Friderik, Ekessy Zsigmond és Fridl Leopold tüntették ki magokat, kik egy jelen volt hallgató által ajándékkal tiszteltettek meg. Igen örömdetes, hogy a magyar szavalók jobbadán német születésű ifjak voltak. — Pyrker patriarkar-érsék gazdag képgyűjteménye, mely 200 válogatott darab-

ból áll, a nemz. muzeumban már fölállított. Naprulnapra adapsb kezd azon remény lenni, hogy Eszterházy hg győnyörü bécsi gyűjteménye is fogja a művelőzetet Pesten szaporítani. — Aug. 6—7-én menend véghez a pesti angol kisasszonyok növendékeinek nyilvános próbatéle. Örömmel hallottuk, hogy nemzetiségünkre ott is naprulnapra több gond és figyelem fordították. — Pesten központi elemi iskola fog fölállítani, nagy hasznát bizonyosan magasztalás nélkül is mindenki átlátja. — A pesti vízgyógyintézetben ez év folytatában nem igen sok beteg fordult meg, sőt a graefenbergi látogatók száma is esökkenni kezd. Ugy látszik, hogy a sok vizet is unni kezdik már az emberek. — Parisban egy furfangos orvos most agyaggal kezd gyógyítani. Pesten ellenben a sok szél porttal gyógyítja az embereket. — Budapest távolabb s közeletlen sáros utcáiban, mint mondják, aránylag kevesebb ember szokott meghalni. Talán csak nem azért, mivel oda nehezebben juthatnak ki az orvosok? — „Buda” gőzös többszöri megrovatás daczára sem akar a rendtelenségtől elszokni. Pár nap előtt reggeli 8 órakor sűrűn szakadt az eső, s Budán a bombatéri állomáson számos esernyős ember várakozott a szabadító gőzösr; de a kapitány-nak szerencsétlenségére éppen rossz kedve volt, s azért csak hidegen tekinté intéseiket, és megállapodás nélkül folytatá utját Pest felé. „Buda” igen jól jövedelmez a gőzhajótársaságnak, s így annál esodálatsb, hogy az igazgatóság többszöri figyelmeztetésre sem bírja a kapitányt bosszantó önkényét fékezni. — Vörösmarty összes munkái már saját alatt vannak Bécsben, s kétéle kiadásban fognak kijönni; az első kötet jövő vásárra jelenik meg. — Több lap emlité már, mikép bizonyos ügyvéd a városi tanácshoz folyamodott, hogy nyilvános bódét állíthasson föl, melyben szegény emberek számára néhány jó garasért „esténeziákat” lehessen rögtönöznie. Kérelme megtagadtatott, mivel ez az ügyvéd kar méltóságát sértene. Mi nem bírjuk átlátni, mi sérelmes lehetne ebben, miután saját szemünkkel láttunk ügyvédeket a baromfiás szekerek közt védeneket hajhászni, sőt inkább azt hiszszük, hogy illy nyilvános bódé által sok zsarolat lehetne megszüntetni. — A központi vasúttársaság a szervitá-majöréit, mint halljuk, 46200 pfo forintot kínál a városnak. Ha az alkú sikerül, ugy a tüzifa raktára azon épen most ki-egyenlített síkra fog áttétetni, mely a hengermalom és czukorgyár közt terjed el. — A polgárkatonaság nagy szorgalommal gyakorolja magát a fegyverforgatásban. Említésre méltó, hogy Rottenbiller alpolgármester, a magyar szárad álló tisztirangal kinnállatván meg, azt nem fogadta el, hanem több városi tisztviselővel együtt csak közlegénykedni kíván. Valóban, ritka példája az utánzásra méltó szerénységnek! A zászlószentelés, némely akadályok miatt, nem a városligetben, hanem a városház előtti teregen fog végre menni. — Jul. 30-án az urutczai Libasinszkyház kályhaesőveiben tűz támadott, de a lángok minden zaj nélkül csakhamar elnyomtak. — Mért sújtásos a magyar? Mert hajdan ő sújtott, utóbb pedig őt sújtották. — Kik most a legmerészebb emberek Budapesten? Az újdonságírók, mert ha igazat mondanak, betörök fejüket, s ha áhíreket terjesztenek emberi tévedésből, még saját szállásukon is megrohantatnak, és ök mégis ír-nak! — Kiket nem háborgatnak Budapesten legnagyobb házbán is számos szomszédok? Azokat, kik rendszeren a német színházba járnak. — Mi van most napirenden a magyaroknál? A napirend megváltoztatása. — Miben legerősebb a magyar? A gyöngösgében. — Mit fognak a honatyák kötelelesen bevégezni? Az országgyűlést. —

Egy kereskedő szózata.

1) Az 1844 ki 16-dik törvényekik első fejezete rendelé, hogy a kereskedő tartozik magát bejegyeztetni. — Kérdem: az egész magyar hazában, s hozzácsatolt részeiben, hány van bejegyezve?

2) Ugyazonon cikk második fejezete parancsolja, hogy könyveit törvényesítse. És vajjon hány kereskedő könyve van paraphirozva?

3) A harmadik fejezet 33 §. azt mondja, hogy, hol a kereskedő-kar nagyobb, a helybeli hatóság három tagot nevez ki s ezek intézik el segedeik viszonyait. Végrehajtott-e ez?

4) A 19-dik cikk azt rendelé, hogy minden k. városban vagy mezővárosban, a hol tíznél több kereskedő van, testület alakíthatnak. Városokban ugyan nem mondom, de mezővárosokban keletkeztek-e illy testületek? felelet: alig ha!

5) Ugyazonon cikk 2-dik §. szól az alkuszokról is. — Tetetett-e ebben lépés, és hány törvényes alkusz van a hazában? — ezred része sem az!

Igy van ez a gyárosokkal is: — hány bejegyzett gyáros van? hány vezet törvényesen könyveit? — Mennel kevesebb!

6) A 20-dik törvény cikk szól a fuvarosokról, hogy rendes könyveik legyenek. — És ez igen üdvös volna; azonban megvalloim, hogy könyves vagy is törvényes fuvaros még nem lattam. Ebben ugyan, az egész hazai kereskedőség oméremé, az idén, es így a törvény alkotása s kihirdetése után negy esztendővel felszólalt Pestmegye, — de meg eddig semmi siker.

Nem régen egy pesti kereskedő szállítván egy ladát a felföld egyik városába, az eltevedt, vagy elveszett, s mintan tőle annak előállításra követteltett, felelős lévén erette a törvény értelmében, azt válaszolta: hogy mindaddig, míg a törvény csak könyvbe van írva, holt betű, s ő azt megteríteni nem tartozik. — Ki a hibás, annak vitatasába nem bocsátkozom, annyi azonban igaz marad mindig, hogy ha a hazai polgar hanyag, törvényes kötelessége teljesítésére őt inteni mindenkor a törvényhatóság tiszte, különben hibába alkotja a legkorszerűbb törvényeket is. *)

*) Igen szívesen juttattuk közönség elibe ezen egyszerű szózatot, melyből a tények ellenállhatlan logicája szól. És a kik legjobban szeretik mindig csak másra tolni a hibákat, azoktól függene a fenálló törvényeknek sikert szeretnie: — de nem, hiszen sokkal könnyelmesebb dolog az atalakulást 'sat, emlegetni, szóval: sokkal könnyebb a szájhazaság, mint a kötelesség-teljesítés.

Adatok. (Belföldi III.) Az urbér behozatala alkalmazható a tiszántúli kerületben, 1262 $\frac{1}{2}$ m. földön *) összesen használható föld 9568310 hold. Megyék szerint Aradban: (108 $\frac{1}{2}$ m.) 850828 h. Békésben (65 $\frac{1}{2}$ m.) 512072 h. Biharban: (200 $\frac{1}{2}$ m.) 1512584; Csanádban: (29 $\frac{1}{2}$ m.) 228464 h.; Csongrádban: (63 m.) 486775 h.; Krassóban: (106 $\frac{1}{2}$ m.) 801679 h.; Ugoesában: (22 $\frac{1}{2}$ m.) 166384 h.; Temesben: 116 $\frac{1}{2}$ m.) 913852 h.; Torontálban: (132 $\frac{1}{2}$ m.) 1039906 h.; Szabolcsban: (115 $\frac{1}{2}$ m.) 869736 hold.

Az 1827-dik évi országos összeíró választmány egyik munkás tagja Hegedűs Pál egy m. földet 13333 holdjával, egy holdat 1200 m. öllel számítva az egyéb megyék területét eként határozá meg: u. m. Aradban: haszonvehető föld 850828 hold, haszonvehetlen 589136, összesen 1439964 hold. Békésben: haszn. 512072, nemhaszonvehető 354573, öszv. 866645 h. Biharban: haszn. 1512584, haszn. 1154016, öszv. 2666600 h. Csanádban: haszn. 228464, n.h. 158193, öszv. 386657 hold. Csongrádban: haszn. 486,775, n.h. 339871, öszv. 826646 h. Krassóban: haszn. 850228, n.h. 589736, öszv. 1439964 h. Marmarosban: haszn. 1345200, haszn. 1028174; öszv. 2373374 h.; Szathmárban: haszn. 801669, n.h. 611629; öszv. 1413298 h. Temesben: haszn. 913852, n.h. 632776, öszv. 1546628 h. Torontálban: haszn. 1039906, n.h. 720050, öszv. 1759956 h. Ugoesában: haszn. 166384, n.h. 126942; öszv. 293326 h. Szabolcsban: haszn. 869736, n.h. 663559; öszv. 1533295 hold. Tehát a tiszántúli kerületben összesen haszonvehető föld 9587698, nemhaszonvehető 6968655, összesen 16556353 hold. **)

A haszonvehetőbbi jobbágy-birtok állománya pedig a fentebb említett országos választmányi tag által következőleg határozott meg: Aradban szántóföldben 112950, rétben 40348, szőlőben 2128, szilvásköbökben 13, összesen 155439 hold. Békésben: szf. 68438, rét 49379, szől. 3702, öszv. 121519 h. — Biharban: szf. 180006, r. 56132, szől. 2161, szilv. 87, öszv. 238686 h. — Csanádban: szf. 49625, r. 19108, szől. 534, szilv. 10, öszv. 69277 h. — Csongrádban: szf. 57863, r. 28461, szől. 595, öszv. 86919 h. — Krassóban: szf. 122146, r. 35013, szől. 2837, szilv. 12978, öszv. 172974 h. — Marmarosban: szf. 24645, r. 11854, szől. 8, öszv. 36507 h. Szathmárban: szf. 87854, r. 12995, szől. 603, szilv. 212, öszv. 101664 h. — Temesben: szf. 319193, rét 127972, szől. 15474, szilv. 17687, öszv. 480326 h. — Torontálban: szf. 312112, r. 43290, szől. 11220, öszv. 366622 h. — Ugoesában: szf. 3459, r. 1332, szől. 135, öszv. 4926 h. — Szabolcsban: szf. 38345, r. 9073, szől. 764, öszv. 48182, s így összesen a tiszántúli kerületben szántóföld 1376635, rét 434257, szőlő 40161, szilv. 30987, összesen 1883044 hold.

Mely adózás alatti urbéri állományt a földesuri kézen lévő Aradban 695389, Békésben 390553, Biharban 1273898, Csanádban 4159187, Csongrádban 399856, Krassóban 667254, Marmarosban 1308701, Szathmárban 730205, Temesben 433526, Torontálban 663284, Ugoesában 161458, Szabolcsban 821554; s így az egész tiszántúli kerületben 7687867 holdmennyiséggel egybevetve, az egyes megyék haszonvehető földterületének p. o. Aradban: 850828, Békésben 512072, Biharban 1512584, Csanádban 228464, Csongrádban 486775, Krassóban 850228, Marmarosban 1345200, Szathmárban 801669, Temesben 913852, Torontálban 1039906, Ugoesában 166384, Szabolcsban 869736; s így az egész tiszántúli kerületben összesen 9587698 hold számával

Adózás alatt van a haszonvehető földterületnek Aradban: $\frac{1}{3}$ része, földesuri kézen pedig $\frac{1}{3}$ része; Békésben ad. a. $\frac{1}{4}$, f. u. k. $\frac{3}{4}$ rész. Biharban ad. a. $\frac{1}{6}$, f. u. k. $\frac{5}{6}$ r.; Csanádban ad. a. $\frac{2}{7}$, f. u. k. $\frac{5}{7}$; Csongrádban: ad. a. $\frac{1}{6}$, f. u. k. $\frac{5}{6}$ r.; Krassóban: ad. a. $\frac{1}{3}$, f. u. k. $\frac{2}{3}$ r.; Marmarosban: ad. a. $\frac{1}{44}$, f. u. k. $\frac{43}{44}$ r.; Szathmárban: ad. a. $\frac{1}{11}$, f. u. k. $\frac{10}{11}$ r.; Temesben: ad. a. $\frac{12}{23}$, f. u. k. $\frac{11}{23}$ r.; Torontálban: ad. a. $\frac{1}{3}$, f. u. k. $\frac{2}{3}$ r.; Ugoesában: ad. a. $\frac{1}{4}$, f. u. k. $\frac{3}{4}$ r.; Szabolcsban: ad. a. $\frac{1}{21}$, f. u. k. $\frac{20}{21}$ r.; s így az egész tiszántúli kerületben adózás alatt $\frac{3}{22}$, földesuri kézen pedig $\frac{19}{22}$ rész létezik.

Ellenben legközelebb Bárándy János, mint maga mondja, nagyjából az 1785-ki birtokbevallások szerint egy m. mérföldet 10000 holddal, egy holdat 1600 m. öllel számítva az egyes megyék területét következőleg: Aradé 1084000, Békésé 65400, Biharé 2001500, Csanádé 291000, Csongrádé 630000, Krassóé 1089500, Marmarosé 1789500, Szathmáré 1065500, Ugoesáé 226500, Temesé 1165000, Torontálé 1321000, Szabolcsé 1159000, Hajdukerületé 1755000, Kraszna, Középszolnok, Zaránd, Kővárvidékét együtt 1030500, összesen az egész tiszántúli kerületét 13682500 holdra határozván; — ebből

Aradban: ház s udvartelkekre 36800, termőföldre összesen 835400 (ugymint szántóföldre 399840, rétre 74700, kertre 10800, szőlőre 20000, legelőre 90000, erdőre 24000 holdat); s így haszonvehető földterületi öszvegil 872200 holdat; — Békésben h. s. u. t. 24400, term. f. öszv. 626200, (ugymint szf. 216000, r. 80400, kertre 10000, szőlő 7250, leg. 272550, erd. 40000) s így haszn. term. f. öszv. 650600 h.; — Biharban: ház s udv. t. 60600, szf. öszv. 1512590, (u. m. sz. föld 766584, r. 102500, k.

*) Magában értetik, hogy a még akkor vissza nem esatott erdélyi megyék e számításba nem foglalhatnak.

**) Szinte az erdélyi megyék kihagyásával.

24500, szf. t. öszv. 15 termőf. öszv. kert 3800, 281400 h. öszv. 5743; 8800, szől. 597100 h. öszv. 8775; szőlő 2884; 917118; — 801200 (u. m. sz. f. Szatmár (u. m. sz. f. legel. 2321 Ugoesában szf. 608000 s így h. f. 46400, kert 89880, k. így h. föld 52800, te 123400, k. 44000), s h. u. t. 30 r. 60200, k. s így h. föld nok, Zaránd term. f. öszv. kert. 8440, haszn. föld u. t. 8000 r. 30800, k. s így haszn. összesen a t. 431800, te 4176596, legelőre 18 vételes föld

S e me szeirt jelesse ban 7340, Krassóban ban 4600, Ugoesában szántúli b. szánt. 220700 h.; 168100 h.; 274000 h.; 93440 h.; 171600 h.; ban: szf. 80 szántóf. 620; szf. 13; ban: szf. 4; ben 1200 m. öszv. 27866 öszv. 39960 öszv. 37500; 154700 h.; szántúli r. 529; 1600 — s Jelenleg lyamatban le földet szinte milva van A les 530964; ben: haszn. Biharban: 2666600 h. öszv. 38665; 326231, ös n. h. 574644; 1380100, m. rban: h. hold; Tem 1546628 h. 604956, ösz n. haszn. 112 900250, n. v á r o s o k l 233660 h. ben: haszn. így atiszá; haszonvétele Ezen ter nyiségből a 120000, r. 172720 hold ségben 774 200000, r. Csanádban holdat; Cso öszv. 95446; bens. 3198, 93000, r. 16; ben: szántó holdat; Tor öszv. 3805; bens. 1464,

24800, szőlő 49756, leg. 98350, erd. 470600) 's így h. f. t. öszv. 1573190 h.; — Csanádban: h. 's udv. tel. 12800, termőf. öszv. 268600 (u. m. szántóf. 92400, rétre 68200, kert 3800, szőlő 4200, leg. 100000) 's így h. földt. öszv. 251400 h.; — Csongrádban: h. 's udv. t. 22800, termf. öszv. 574300 (u. m. sz. föld 184500, rétre 90400 kertre 8800, szőlő 10600, legel. 280000) 's így h. földt. öszv. 597100 h.; — Krassóban: h. 's udv. t. 39600, termőf. öszv. 877518 (u. m. szántóf. 388990, r. 78100, k. 12900, szőlő 28843, leg. 26985, erd. 341700) 's így h. földt. öszv. 917118; — Marmarosban: h. 's udv. t. 15400 termf. öszv. 801200 (u. m. sz. f. 220000, r. 48800, kert. 4400, legel. 128000, erd. 400000), 's így h. földt. öszv. 816600 h.; — Szatmárban: h. 's u. t. 38000, termőf. öszv. 774680, (u. m. sz. f. 347400, r. 60800, kert 8400, szőlő 46870, legel. 23210, erd. 288000), 's így h. földt. öszv. 812680; — Ugoesában: h. 's u. t. 6200, termf. öszv. 166390 (u. m. sz. f. 60800, r. 15700, k. 2200, szőlő 1320, erd. 86370), 's így h. földt. öszv. 172590 h.; — Temesben: h. 's udv. t. 46400, termőf. öszv. 802080 (u. m. szántóf. 444400, rét. 88880, k. 14000, szől. 24000, leg. 82800, erd. 14800) 's így h. földt. öszv. 848690 h.; — Torontálban: h. 's u. t. 52800, termőf. öszv. 1039910, (u. m. sz. f. 458588, rét. 123400, kert. 21788, szől. 11080, legel. 376054, erd. 44000), 's így h. földt. öszv. 172600 h.; — Szabolcsban: h. 's u. t. 36200, termőf. öszv. 737800, (u. m. sz. f. 304000, r. 60200, k. 8800, szől. 10800, legel. 310000, erd. 44000) 's így h. földt. öszv. 774000 h.; — Kraszna, Középső-szolnok, Zaránd, Kővár vidékén együtt h. 's u. t. 31600, termf. öszv. 1092710 (u. m. szántóf. 212894, rét. 31800, kert. 8440, szől. 13080, legel. 22300, erd. 462000) 's így haszn. földt. öszv. 782074 holdat; Hajdúkerületben: h. 's u. t. 8000, termőf. öszv. 164600, (u. m. sz. f. 80200, r. 30800, k. 2400, szől. 3200, legel. 40000, erd. 8000) 's így haszn. földt. öszv. 172600 holdat. — 'S e szerint összesen a tiszántúli kerületben ház 's udvartelkekre 431800, termőföldre összesen 9931742 (u. m. szántóföldre 4176596, rétre 959680, kertre 144488, szőlőre 230999, legelőre 1850249, erdőre 2572730 holdat), 's így haszn. vételes földterületi öszvegül 10363542 holdat számított.

'S e mennyiségből az urbér behozatala alkalmával összeirt jesele Aradban 6120, Békésben 3344, Biharban 7340, Csanádban 1540, Csongrádban 2746, Krassóban 12284, Marmarosban 2648, Szatmárban 4600, Temesben 13306, Torontálban 12284, Ugoesában 1764, Szabolcsban 2048; összesen a tiszántúli kerületben 67094 urbéri telek állományával Aradban: szántóföldben 184000, rétb. 36700, öszvesen 220700 h.; Békésben: sz. f. 118000, r. 50100, öszvesen 168100 h.; Biharban: sz. f. 230000, r. 44000, öszvesen 274000 h.; Csanádban: sz. f. 53400, r. 40040, öszv. 93440 h.; Csongrádban: sz. f. 110600, r. 60460, öszv. 171600 h.; (ezen megyékben 1100 □ öllel) Marmarosban: sz. f. 80000, r. 15800, ösz. 958000 h.; Szabolcsban: szántóf. 62000, rét. 12400, öszv. 74400 h.; Szatmárban: sz. f. 135000, r. 27200, öszv. 162200 h.; Ugoesában: sz. f. 40000, r. 10500, öszv. 50500 h. (Ezen megyékben 1200 □ öllel.) Krassóban: sz. f. 222400, r. 56200, öszv. 278600 h.; Temesben: sz. f. 319600, r. 80000, öszv. 399600 h.; Torontálban: sz. f. 300000, r. 75000, öszv. 375000 h.; (1600 □ öllel) az Erdélytől visszacsatolt megyékben együtt szntóf. 134000, rétb. 20700, öszv. 154700 h.; (1200 □ öllel számított) holdat; 's így a tiszántúli kerületben összesen szántóföldben 1989000, rétb. 529100, öszvesen 2518100, — illetőleg 1100, — 1600 — 's 1200 □ öllel számított — holdat juttatott.

Jelenleg azonban figyelemzőleg a már eszközölt 's folyamatban lévő rendezések 's tagosításokra egyegy □ mérföldet szinte 13333 holdjával egy holdat 1200 □ öllel számítva van Aradban hasznonvételes 909000, nemhasznonvételes 530964, összesen 1439964 holdnyi terület; Békésben: haszn. 550000, n. haszn. 316645, öszv. 866645 hold; Biharban: haszn. 1600000, n. haszn. 1066600, öszvesen 2666600 hold; Csanádban: haszn. 236345, n. h. 150312, öszv. 386657 hold; Csongrádban: haszn. 500415, n. h. 326231, öszv. 826646 hold; Krassóban: haszn. 865320, n. h. 574644, öszv. 1439964 hold; Marmarosban: haszn. 1380100, n. haszn. 993274, öszv. 2373374 hold; Szatmárban: haszn. 852000, n. haszn. 561298, öszv. 1413298 hold; Temesben: haszn. 965200, n. haszn. 581428, öszv. 1546628 hold; Torontálban: haszn. 1155000, n. haszn. 604956, öszv. 1759956 hold; Ugoesában: haszn. 180530, n. haszn. 112796, öszv. 293326 hold; Szabolcsban: haszn. 900250, n. haszn. 633045, öszv. 1533295 hold; Hajdúvárosokban: haszn. 180500, n. haszn. 53160, öszv. 233660 hold; Erdélytől visszacsatolt megyékben: haszn. 850300, n. haszn. 523332, öszv. 1373632, 's így a tiszántúli kerületben hasznonvételes 11124960, nemhasznonvételes 7028685, öszvesen 18153646 holdnyi terület.

Ezen területből, nevezetesen a hasznonvéhető földmennyiségéből a jobbágyok bírnak Aradban: szántóföldben 120000, rétb. 45000, bensőségben 7720; öszvesen 172720 holdat. Békésben: sz. f. 70500, r. 50000, bensőségben 7744, összesen 128244 holdat; Biharban: sz. f. 200000, r. 65000, bens. 12740, öszv. 277740 holdat. — Csanádban: sz. f. 52800, r. 20500, bens. 2740, öszv. 76040 holdat; Csongrádban: sz. f. 60800, r. 30500, bens. 4146, öszv. 95446 holdat; Krassóban: sz. f. 125000, r. 12500, bens. 3198, öszv. 44298 holdat; Szatmárban: szántóf. 95000, r. 16000, bens. 8800, öszv. 119800 holdat; Temesben: szántóf. 325500, r. 132000, bens. 18406, öszv. 475906 holdat; Torontálban sz. f. 316500, r. 476000, bens. 16484, öszv. 380584 holdat; Ugoesában: sz. f. 4000, r. 1500, bens. 1464, öszv. 6964 holdat; Szabolcsban: sz. f. 40200,

r. 10600, bens. 8248, öszv. 59048 holdat, 's így a tiszántúli kerületben összesen szántóföldben 1438900, rétb. 469700, bensőségben 102744, összesen 2011344 holdat. — ide nem érve a hajdúvárosok 's erdélyi megyék területét.

Melly urbéri állomány-öszvegnek a fentebb kitétt hasznonvéhető föld-öszvegből levonásával földesuri birtoknak maradna: Aradban 736280, Békésben 421756, Biharban 1322260, Csanádban 160305, Csongrádban 404969, Krassóban 690766, Marmarosban 1335802, Szatmárban 732200, Temesben 489294, Torontálban 774416, Ugoesában 173566, Szabolcsban 841202, öszvesen a tiszántúli kerület elsorolt megyéiben 7982816 hold. — Minthogy azonban az urbértelek állományi szántóföld 's réteken kívül a jobbágytelek urbéri állomány illetőségéhez tartozik még a közlegelőben rejtőző jobbágyrész, mellynek elkülönzése 's telektutáni felosztása főleg most van folyamatban: ez okból az imént kitétt földesuri állomány-öszvegből urbéri legelő fejeben házhelyenkint 's illetőleg 8 házas zsellért egy egész jobbágytelek után számítva, tekintettel a jobbágyok helyenkinti javadalmaira 's 15 holdat vétegyremásra, Aradban 95800, Békésben 70000, Biharban 150350, Csanádban 30000 Csongrádban 60000, Krassóban 146685, Marmarosban 28500, Szatmárban 90000, Temesben 220600, Torontálban 245000, Ugoesában 2600, Szabolcsban 60500; 's így öszvesen ez elsorolt tiszántúli megyékben 1210035 holdat levonván

A valóságos urbéri és földesuri birtok imigy állana: Aradban: urbéri 268520, földesuri 640480, együtt 909000 hold; Békésben: urb. b. 198244, f. u. birt. 351756, együtt 550000 hold. Biharban: u. b. 428090, f. u. b. 1171910, együtt 1600000 hold. Csanádban: u. b. 106040, f. u. b. 130305, együtt 236345 hold. Csongrádban: u. b. 155446, f. u. b. 344969, együtt 500415 hold. Krassóban: u. b. 321239, f. u. b. 544081, együtt 865320 hold. Marmarosban: u. b. 72798, f. u. b. 1307302, együtt 1380100 hold. Szatmárban: u. b. 209800, f. u. b. 642200, együtt 852000 hold. Temesben: u. b. 536406, f. u. b. 428794, együtt 965200 hold. *) Torontálban: u. b. 625584, f. u. b. 529416, együtt 1155000 hold. Ugoesában: u. b. 9564, f. u. b. 170966, együtt 180530 hold. Szabolcsban: u. b. 119548, f. u. b. 780702, együtt 900250 hold. 'S így ezen tiszántúli kerületi megyékben az urbéri birtok 3221379, földesuri, 6772781, együtt 9994160 holdat tenne; melly mennyiséghez hozzáadva az e megyékbeni hasznonvételes föld-öszvegét, ugymint 6552193 holdat 's a hajdúvárosok 233660, 's Erdélytől visszacsatolt megyék összes 1373632 holdnyi területe számát, kijő a tiszántúli kerület öszves 18153645 holdnyi területe.

AUSZTRIA.

A behozatali vám új árszabálya az ausztriai Lloydbank köz-hírré tétetik; szerinte, mint már említett, a kávé vámjá mázsájától 21 frtról 12 1/2, (a kávé-pótszereké, surrogatum 12 frtől 12 1/2 frtra emeltetvén) a pótszereké fontjára 2 f 40 krról 1 fra, az óráké, — a főórakat kivéve — értékek %-e helyett különbség nélkül darabjától 1 fra, a disz-óraké 3 fra, ugyszinte több vegytani cikké körülbelül 1/3-ával lejjebb szállított 's e rovatok már f. e. jul. 1-én léptek foganatba; a fejr pamut fonal mázsájának vámjá f. e. sept. 1-től 15 frtről 12 1/2 frtra, 1845-i mart. 1-től pedig 10 frtra, a festetté f. e. sept. 1-től 30 frtről 25 fra, 1845-i mart. 1-től 20 frtra, a fehér pamut czernáé f. e. sept. 1-jétől fontjától 18 krról 12 krra. 1845-i mart. 1-től 9 krra, a festetté fontjától f. e. sep. 1-től 18 krról 16 1/2 krra, 1845-i mart. 1-től pedig 15 krra, 's hasonló arányban a pamutkermék vámjá is csökkentetett. —

KÜLFÖLD.

Angliában a birodalmi főpostaigazgató 's a különbféle vasutttársaságok közti megegyezésnél fogva f. e. aug. 1-től a levelek következő sebességgel fognak szállítottatni: Londonból Doverbe, 88 ang mf. 4 óra alatt; Brightonbe, 50 mf. 2 óra alatt; Southamptonbe, 77 mf. 3 1/3 óra alatt; Colchesterbe, 50 mf, 2 1/3 óra alatt; Birminghambe, 112 1/2 mf, 4 óra 23 percz alatt; Newcastlebe, 273 mf, 12 1/2 óra alatt; Carlislebe, 300 mf. 15 óra alatt; Edinburghba, 391 mf, 23 óra alatt; Exeterbe 194 mf. 7 óra alatt. Egy angol mf — 4 3/4 német.

A Morning Herald szerint a francia tengeri erő csak 23 kész, és ugyanannyi készülőfélben levő, összesen tehát 46 sorhajóból áll, míg Anglia 80 részint teljesen felfegyverzett, részint rövid idő alatt felfegyverezhető sorhajóval bír, Franciaország hadi gőzöseinek száma csak 35, míg Anglia 102-öt álllíthat elő.

Jamaicai jun. 22-iki tudósítások szerint Dominica angol birtok alatt levő szigeten a szabad szerezcsenek pártutése, melly már igen terjedezni kezdett, elnyomatott, Jamaicaból a kormányzó két hadihajót szándékozott Cubához küldeni, hol angol alattvalókon méltatlanságok követték el a spanyol kormányzó részéről.

A paris-versaillesi vasuton, hol két év előtt az eddigi legnagyobb vasuti szerencsétlenség történt, jul. 20 este két vonal egymásba ütközvén, több szekér összetört 's számosan megsebesítettek; emberélet azonban nem veszett.

*) Az 1847-ik népszámlálás szerint is Temesmegyében a nemesek birtokában lévő majorsági földek 361952 (1600 □ öhnyi) holdra rúgtak, a jobbágyok pedig birtok 4389 egész, 40 232 fel, 13365 negyed és 3742 nyolczad telket, 11963 hold szőlőt és 16417 hold szorgalmi (industrialis földet vagy is összesen 545223 holdat). Ezt azért veltük felhozandónak, nehogy különösnek látszassék fentebbi számításunk: miszerint Temes- és Torontál megyében az urbériséget meghaladja a majorsági földek mennyiségét.

NAGYBRITANNIA. Jul. 19-én a felsőházban a müegyesületeket illető bill bizottmányilag ment át, Wellington hg állítása szerint a londoni müegyesület négy év előtt bevén kezdetét, akkor csak 5—600 tagot számlált, most ellenben tagjainak száma 13,000, 's a kiállítások tilalma miatt 20,000 ft. sterlg. tőkéje hasznaveetlen hever. A bill ez egyesületeket őtalmába veszi.

Az alsóházban ugyane napon Duncombe, mivel a repe-albeliek ügye a felsőházban még el nem döntetett, indítványát, melly szerint szabadonbocsáttatásuk kedvéért a királynéhoz felirat lett volna felterjesztendő, visszahúzta. Ezután a nevelési budget tárgyalatván Wyse, az irlandi katolikusoknak kedvező, módosítványa félrevetettet; Shiel jövő hétfőre nevezetes indítványt jelentett be, választmányt kívánand t. i. kineveztetni, melly megvizsgálná, miként jutottak a francziák az afrikai birtokhoz, 's milly befolyása van ennek az angol politikai és kereskedelmi érdekekre.

A lord cancellár a dublini statusfoglyok ügyvédeknek kinyilatkozatá, hogy perök nem fog késleltetni.

FRANCZIAORSZÁG. A követkamara ez idei ülése, mond a J. d. Débats, rendkívül munkás volt, 's 1830 óta tán a leggyümölcsözőbb; sok nagy fontosságú törvényt tárgyal, minő a szabadalmi, a vadászatjogi, a börtöni és ujonczozási; továbbá a hosszú vasutvonalokkal kelle foglalkoznia, végre 1370 millió frk kiadási és 1327 m. f. bevételi budgetet átvizsgálnia, mindössze, hét hónapi üléseben 37 törv. javaslatot fogadott el, más 66. helyérdekű felett tanácskozott, 21 törv. javaslatot a jövő ülésre halasztott; ezek közt Thiers jelentését az oktatás felett. Kezdeményi jogával tizennégyezer élt, ezek közt Bricqueville indítványa Bertrand tábornagy tetemeinek Napoleonéhoz tevése, Saint-Priesté a postabér leszállítása, Montlaville az újságok bélyegének eltörlése, Coustureé a választási jog iránt 'stb, mellyek választmányoknak adtak ki. Volt ezenkívül számos felszólamlás, Amerikát, Marokkót, 's a dotatio kérdését illető. Az ülés folytatban 10 követ halt meg, három leköszönt. — Legnevezeteseb vita ez ülés alatt a jan. 26iki volt, midőn Guizot-t az ellenzék azon szemrehányással, hogy „ő is volt Gentben“ letorkolni 's megsemmíteni akará, ő pedig a legnagyobb zaj közepett e szavakra fakadt: „Erdm megtörlhetitek, de bátorságom nem!“ E nap emlékeül aláírások utján emlékpénz veretett, mellyen Guizot a szöszéken állva ábrázoltatik, hova az ellenzék főbb tagjai dühös tagmozdulatokkal tolongnak; Guizot főnebbi szavai teszik az aláírást.

A főváros ügyvédi kara (barreau) és Segurier elnök közti per még nincs bevégezve. Említők már, hogy a kir. bíróság az ügyvédek tanácsát ítéletileg megfeddte 's ez az ítéletet felebbvivé. Az ügyvédek ezen felül azt követelik, hogy Segurier ama szavait, mellyeket jun. 9-én egy ülésben mondott, midőn az ügyvédekkel lelküismeretökkel mit sem gondolóknak állítá 's őket esküjökre emlékezteté, visszahuzza; előbb nem fognak pereket vinni.

A jul. 21. Moniteur ezt jelenti: A hadminister sürgönyt vett Bugeaud tábornagtól Lalla Maghaniából jul. 6ról szóló; e sürgöny semmi újabb eseményt nem hoz, kivéven egy dús razziat, mellyet Tempoure tábornok több törzs ellen véghezvitt. E törzsek Sebduától délfelé 15 lieuesre értek utól, 's elég makacsul helyt állottak; lovasaik közül 30 leszárdaltatott, 100 elfogatott, a martalék 20,000 juh, 600 ökör, 150 teve, több ló és öszvérből áll.

OLASZORSZÁG. Romába Protasow gr. orosz követ váratlanul megérkezvén, az orosz egyházi ügyek ugy látszik új fordulatot vesznek. Nápolyban az előbbi (f. e. mart. 15i) calabriai zendülők közül 21en halálra, 24en pedig gályarabságra és hosszabb fogságra ítéltettek. Haton a halálos ítélet végre is hajtattott.

SVECCIA és NORVÉGIA. Svéczia alkotmánya szerint minden rendnek különös képviselő kamrája van, ugymint papok, nemesek, polgárok és parasztok kamrája. Ez alkalmatlan alakot már az előbbi országgyűlésen igyekeztek kétkét kamara összeolvastásával elhárítani; a mostani kir. előadás, a két ország állapotainak egyengetése lévén főczélja, a norvégiai módot javasolja, melly szerint az ország általános választás által csak egy kamrát választana, e testület pedig saját kebeléből nevezné ki a felső kamara tagjait 9 évre, azaz három orsz. gyűlésre; míg az alsó tagjai minden orsz. gyűlésre ujon választandók lennének.

SCHWEIZ. A wallisi zavarok újabb kiütése, mellyet a la Presse nyomán adánk, nem valósult; a rendes országgyűlés nem nagy fontosságú kérdésekkel fogalkozik; ismét a kedvencz tárgy, a szövetségi nemzeti haderő szerkezete, van szőnyegen; a jul. 19-ki egész ülést e kérdés foglalta el: süveget, csakót vagy az ugynevezett keppit viseljék-e a nemzeti seregek; a rendek mindamelltt sem egyezhettek meg.

MAROKKO. Abderrhaman jul. 9. Tangerbejött ministere hírszerint a legalázatosabb kifejezésekben követé meg a francia kormányt 's ura nevében a vétkekek megbüntetését és további kicsapongások lehető meggátolását igéré. Mondják, hogy a császár e rendkívüli engedékenysége főkép Anglia fenyegetésinek eredménye, melly tőle, ha a francziákkal rögtön ki nem békül, minden segélyt megtagadott. — Bugeaud a legújabb tudósítások szerint Usdán át az ország belsejébe nyomult, újabb összeütközésekről nem hallani. — A francia és angol hajóhadak Tanger közelében czirkáltak, a skandinaviai hajósereg Cadizban volt, honnan Soberano, spanyol egyetlen sorhajó és több hadi gőzös szinte Tanger felé vala induland. — Owen angol admiral Formidable és Aigle hajókkal Maltából Barcelonába jött 's szinte Tanger felé tartott. — Gibraltárhoz egy hollandi hajócsapat is érkezett; hozzáadván még a szinte Tanger öblében levő sardiniai fregatát 's több kisebb hajót, a marokkói partok körül két hatalmasság járhatja tengeri erejét; ben az országban fejlettség, 's habozás félelem és akarás közt; mennyi hasz-

not tudand e zavarokból az okos emir huzni, nem sokára kitérszik. —

Egyesületi közlések.

Kérdelem az iparegyesület által felállítatni szüneteltett természeti gyűjtemények ügyében. A természet 's ennek mindhárom országa levén azon gazdag szer- tar, melyből az iparművészség mind nemesítendő, mind nemesítő anyagait szedi: a műipar fejlesztése körül az első teendők sorába tartozik az is, hogy maga a természet, kivált pedig annak a tech- nika körébe eső testei megismertessenek. — Az iparegyesület igazgató választmánya tehát, azon hivatásnal fogva, melyhez képest honunkban az iparosságot tökéletesíteni áll tiszteben, a természet ismeretének kelendő közszerűsítése iránt is megkivan- van felelni kötelességének, legközelebb természeti gyűjtemények fel- fog a természet mindhárom országából azon czélból felállítani, hogy a hazai iparművészség egy tekintettel meglathassa, mit kölcsönöz- het az anyatermészet ölelő munkáihöz, megtanulhassa ismerni műveinek anyagait, meg kivált mindazokat, mikkel saját hon- nak földje látja el.

Azonban, jöllehet reménylenünk szabad, hogy az iparegye- sületnek legközelebbi augusztusi közgyűlése fog e gyűjtemények be- szerzésére valamely áldozatot szinte hozni, a választmány mégis kenyetlen előre látni, hogy az egyesületi költségvetés nem fedez- heti az ezen czélra megkivántató tetemes kiadásokat. — 'S ezért ez ügyben ismét, mint már egyéb eszközeiben is tette, segédelmet az ügybarátok buzgalma 's hazafiai indulatától remél és ker leg- nagyobb részben. — Különösen pedig a természet barátához, 's kik az első természetfélével foglalkodnak, azokhoz inteti hazafiai kerel- met, mint a kiknek, midőn nemeskedvőtőlés a szabad természet- tet látogatják, az állatok 's növények országát önként kínálkozik gyűjteményi cikkelyekkel, vagy kiknél illetékes üzletek mellett mind a három osztály testeinek gyakran hulladékaiból is kitélik oly- mutatvány, mely a czéljuk megfelel. — Kiknél tehát legtöbb esetben csak a gyűjtögetés fáradságába kerül tettel tanúsítani a hazafiai készséget, melyet a hazai iparügy mindenkitől igényel, az iparegyesület közhasznú törekvései talán már megérdemelnek, a választmány pedig őszinte hálaival köszönend. A tudományos rendszer, a technikanak számos es sokféle szükségai, 's az, hogy e tekintetben a természet is legkevesebb alkalmat nyujt.

azt tanácsolják, hogy a gyűjteményezés az asványország aya- góinál kezdődjék; annál fogva kiváltepen az asványbarátok és fem-művesek (Metallarbeiter) keretnek fel, sziveskedjen- nek az asvány-gyűjtemény megállapításához járulni, 's becses gyűjteleket, vagy csak egyes példányokat is azoknak tudomá- nyos es statisztikai vonatkozásban leendő megismertetésével együtt minelőbb beküldeni, miszerint az előadások megkezdése előtt azokat nemleg rendszerezni lehessen. — Különös köszönettel vetetnénk pedig az olly gyűjteleknek, mikben az egyes testeknek nyers, 's a kikészítés különféle pontjain elert állapotai volnának láthatók, mi technológiai vonatkozásban szintolly tanulságos mint szükséges leszen. — A küldemények alólirhoz keretnek intéz- tetni új világ-utca 635. sz. a. Csánády jegyző.

Figyelmeztetés a magyar orvosok es termé- szetvizsgálók ideai gyűlésére. Közelgetven septem- ber 21k napja, ugymint a két testvérháza orvosi es termé- szetvizsgálói tudományos tekintetbeni egyesülésé- nek napja, tisztii kötelességünknek ismerjük a fenkített ha- tarnapra a tudós közönséget 's a természettudományok bará- titi figyelmessé tenni. Nem azért, mintha részvetre szüksé- ges volna buzdítani, hanem leginkább azért, hogy tudva legyenek azon intézmények, melyek Kolozsmegye es Kolozsvár városa rész- szeröl tettek, hogy lassá az egész tisztelt magyar közönség, mi részvettel viseltetik Erdély minden fia oszvejevetelünk iránt. — A fentiszelt két hatóság részéről állandó választmány küldetett ki, mely a gyűlést illető intézkedésekről gondoskodik. Felszólít- tattak az illető hatóságok, valamint egyes egyének is részvetre es közszelrai munkálásra. — Kolozsvár városa vendégeit illő szalassokkal látandja el. — Emlékpézt veretése iránt is már fel- söbb helyről az engedelm megerkezven, erről is intézkedett; valamint arról is, hogy Erdély határszéleitől kezdve, három utvo- nalon Nagy-Varad, Temesvár es Nagybánya felől he Kolozsvárig az előfogatok keszen leendnek. — Ezekből mindenki átlathatja, hogy az ez évi oszvejevetelt illető előzmények után nem lehet- hasznos eseményt várni tudományos tekintetben a két testvér há- zára nézve, ezért kezkeskedik Telesi József gróf erdélyi kormányzó ó nagymelóságanak elnökösödése, ki szives volt ez évi oszve- jevetelünk előnézetét elfogadni; kezkeskedik azon részvet, melyet tudományos vállalatunk iránt Erdély lelkes fiaí már csak eddig is bő mertekben tanúsítottak; kezkeskedik erdélyi atyankfiainak is-

meretes vendégszeretete. — Siessünk tehát vizsonti atyafi részvé- tel rokonainkhoz, mutassuk meg, hogy a rokon ver nem válik vízze, menjünk tudományos adatokkal terhelve Erdély fővárosába, nagy Matyasunk szülőföldere, gazdagítsuk a nem reg alapult er- delyi Muséumot magyarországi természetféléi ritkaságokkal, tett- leg mutassuk meg, hogy valódi testvérek vagyunk, hogyha már polgarilag egy test nem lehetünk, legyünk szellemileg elválhatlan kapcsolatban egymással, es közerevel munkálkodjunk a két test- vérhaza tudományos kitejelődesen es annak öregbitésén. Tiszteljük szeretett jó kiralyunk felséges urunknak évenkénti oszvejevetelünk iránt legközelebb nyilvánított részvetet, mely által oszvejevete- lünk legmagasabb partolása alá kegyelmesen venni méltóztatott. Tegyük érdemeket, hogy a jelen országgyűlésen a közjót lelke- sen előmozdító haza atyjai átlátván tudományos tekintetbeni ipar- kodásunkat, a két haza orvosi es természetvizsgálói évenkénti oszvejevetelet 's a természettudományi állandó tarsulatot törvény- könyvünkbe becikkelyezni kegyeskedjenek. — Befejezésül figyelm- szetjük a magyar közönséget e tárgyban a honi hírlapok utjan tett első felszólításunk folytában, hogy a mult évi temesvári nagy- gyűlés alkalmával folyó évi Kolozsvári oszvejevetelünk ideje aké- pen jelöltetett ki, hogy folyó augusztus hó 30ik, 31ik es septem- ber 1so napja beírásul, september 21k napja első közgyűlésul szolgáljon. Kolt Pesten, julius 31. 1844. Kubinyi Ferencz, alelnök

LEGUJABB. A barcelonai Verdad híhetlen hírt közöl. Egy angol hajó, ugymond, a motozási joggal élt Joinville, hg egyik hajója ellen; a hg a motozást megengedé, 's ezu- tán az angol hajót szinte megvizsgálattai akará, mit midőn az angol parancsnok meg nem engedne, a hajót összelöveté. Ez azonban híhetőleg csak spanyol hírlapi mese.

Az angol ministerium az alsóházban jul. 22-kén kisebb- ségben maradt; az határozatott t. i. 73 szavazattal 41 ellen, hogy a vasut-igazgatóságok 3-dik osztályu koczikon ünnep 's vasárnapokon is szállítai köteleztesenek.

Hibalgazítás. Tegnap, azaz 18d. számunk főczikkjében, a a homlokcap I. has. 10d. sorb. alulról terjed' helyett olv. 'tesped.'

G. r. Dessewffy Emil vezérlete mellett szerkeszti Szevény József. (Szerkesztőségi szállás uruteza Horváthház 350. sz. a. 1 em.)

HIVATALOS TUDÓSÍTÁSOK.

- (54) Buehler Leopold és neje elleni csódpér. (1, 3) Hatánap augusztus 26kán 1844. 23609. Pozsony megye felirásához képest Pozsony-Várallya mezővárosa tanácsa által Buehler Leopold helybeli polgár és neje Terezia ellen indított csődületben a hitelezők megjelenésére f. é. augusztus 26dik napja tüzetett ki, egyszerűsminde ideigleni tömegdondokká Vimer Andrást ottani tanácsnok, perügyelővé pedig Csernyka Károly hités ügyvéd nevezetett. Kolt Sz. Iván hó 25. 1844.
- (55) Jakab Lőrincz elleni csódp r. (1, 3) Hatánap augusztus 21kén 1844. 23681. Bihar vármegye törvényszékének jelentése következtében köj helységbeli haszonbérli iz- raellia Jakab Lőrincz hitelezőinek csődületére f. é. augusztus 21. napja tüzetett ki határidőül, tömeg- gondnokkú kisközi közbirtokos ns Pethe János, perügyelőül pedig bejegyzési Antal tiszti ügyvéd ne- vezetett. Kolt Sz. Iván hó 25. 1844.
- (56) Ládai Bogdán elleni csódpér. (1, 3) Hatánap augusztus 22kén 1844. 23603. Felsőbánya városa tanácsa jelentése szerint, Ládai Bogdán vagyonbuktott kereskedő hite- lezőinek csődületére f. évi augusztus 22dike hatánapul tüzetett ki, 's tömegdondokká Füstös István tanácsnok, perügyelővé pedig Rézler György tiszti ügyész nevezetett. Kolt Sz. Iván hó 25. 1844.
- (58) Crespi János elleni csódpér (2, 3) Hatánap august. 26. 27. 28dik napja 1844. 26179. A fümeli első bíróságú polgári törvényszéknek jelentése szerint Crespi János helybeli lakos hitelezőinek csődületére f. évi augusztus 26. 27. es 28dik napjai tüzetett ki hatánapul; ugyanez kihirdetett olly hozzáadással: hogy ideigleni tömegdondoknak Suppe Faustint, perügyelőnek pedig Dall Ásta Alajos hités ügyvéd nevezetett. Kolt Sz. Jakab hó 17dik napján 1844. évben.
- (59) Hirdetmény. (3, 3) A nagyemlétságu magyar királyi udvari kamara által közhíru tétetik, hogy Buda fővárosához 3 ne- gyed órányra fekvő kir. koronai Budaörs helységben számlaföldi juhok, u. m. 300 darab anyajuh, 200 darab hűi, es 100 darab két éves hágókos, mind nemes spanyolorodottek, f. évi augusztus 23. es 24ken a szokott délelőtti es délutáni órákban nyil- vanos árverés' utján, készpézt fizetés mellett, el fognak adatni.
- (51) Kádár-fa eladása. (3, 3) Tek. ns Baranya vmegyébe kebeleztett igen közel Dráva folyóhoz fekvő T. vaizsloi uradalom f. é. aug. hó 12kén reggeli 10 óraker árverés' utján fog el- adni 5. 6. 7. 8. 10. 11. es 12et akora való mint- egy 48¹/₁₆ font meg évi 1842ki vágásból eredő jó 's száraz kádár-fákat, mely árverésre a venni kí- vánók ezennel meghívatnak. Vaizslo, julius hó 18kán 1844.
- (53) Haszonbérlet. (2, 3) Az 1844. év' september 15kén a délelőtti órákban tek. Abauj vmegyében kebeleztett övvezg báro Meskonet illető Enyitzke mezővárosában az uradalmi irodában követezendő haszonvételek ár- verés' utján 1845. évi janarius 1jétől fogva több évekre fognak bérbe adatni: T. Abauj vármegyében Rassa sz. kir. várostól két órány távolságra fekvő Hillyó } helységek a hozzá tartozandó urbéri es kir. haszonvételekkel, Bukócz } malmokkal, uradalmi földekkel, rétekkel, legelővel. Széplaki } részbirtok egy órányra Kassa városától. Mindszenti } Bernáthfalvi } Füzi praediumbeli koresma es szántóföldek. Enyitzke mezővárosában koresmáltatási } bolt nyithatási } jog a' hozzá tarto- } vasári helypénzszedési } zandó épületekkel. } mézárszék, lakással együtt.
- (52) Szolnoki mé-zárszék, 's kores- mák haszonbérlete (3, 3) Tek. ns Heves megyében kebeleztett kir. kincstá- ri Szolnok nyvárosa tanácsa részéről ezennel közhí- ruil tétetik, hogy Szolnokban levő két mézárszék- kek, vendéfgadók es koresmák, ugy szinte a Szandai, Berzsi, es Alsó-Varsányi pusztákon levő koresmák 's az ugynevezett Zagyva-malom folyó évi september hó 2dik napján a helybeli városháznál tartandó árverés' utján folyó 1844ki november első napjától az 1846ki october utolsó napjáig, es így két egymást követő esztendőkre, az izraeliták kizá- rása nélkül, árendába fognak adatni. — Mire a' bér- leni kívánók, elegendő bánatpénzzel ellátva, ezennel meghívatnak. A' haszonbérleti feltételek helyben a' városi tanácstól mindenkor megtudhatók. Kir. kincstári Szolnok városa tanácsa által.

Gőzhajók járása Magyar-országban. Pozsonyból Bécsbe indul naponként regg. 6 óra- kor vissza ugyanazon napon d. u. 4 óraker. Pestől Pozsonyba es Bécsbe mindennap reg- geli 7 óraker. Pestől Mohács- es Eszékig minden csütörtökön reggeli 4 óraker. Pestől Zimony es Drenkova felé minden kedden reggeli 4 óraker. A' t. cz. utazók keretnek, hogy utjegyeket — melyek ez éven minden elinduláskor érvényesek — meg a hajó elindulása előtti napon méltóztassa- nak váltani, ugyszinte utpogászaikat is tenyvény mellett a' hivatalban átadni.

Mintfogva a' Pozsony es Bécs felé induló gőz- seknak Budán a' bombatérneli naponkénti megállásuk budai közönség könnyebbésére — es koránsem a' fenálló szabályok megzavarására van elrendelve. — ennél fogva az illetők ilölég keretnek, miszerint ut- jegyeket mint előbb Pesten a' hivatalszobában vált- sanak, es ugyanott az elindulás-előtti nap nagyobb pozsasztikat is adassák föl, minthogy jegy nélkül a' gőzse lépni senkinek sem szabad. Pesten a' gőzöseknek alsó szük kikötő- helye, es a' károsulások biztosítása es a' kezelés főszüksége végett az határozatott: hogy azon árúk, melyek Pesten alóli állomásokra tartozók, min- dennap, de csak délelőtti 12 óráig, vétetnek föl. — Pestre érkezt árúk, a' kirakodás utáni 24 óra alatt a' partról elvitessenek, azontul a' számadás es vészély a' tulajdonosokra hármlík.

Table with 7 columns: Location, Date, and various agricultural products (Tisztabúza, Kétszeres, Rozs, Árpa, Zab, Kukorica) with their respective prices.

Árcsökkenés. Tek. Pest megye évenkénti szükségére megkivántató mintegy 200 rizma irópapír, 150 x spanyolviasz, 200 duczet ir-ón, 100 font spagát, 4—5000 irótoll, es 3000 ostya- peccsét, három egymásután követező évekrei felszólítására, a' tisztelt megye kisebb tere- mében, f. évi augst. 25kén d. e. 10 óraker tartandó árcsökkenésen leendő megjelenés végett, a' vállalkozni kívánók, ezennel felszó- lltatnak.

Státuspapírosok es részvények árkelete Bécs, julius 30kán 5 peent. státusköt. 110¹/₁₆ ft p. 4 peent. st. köt. — 3 peent. st. köt. 76¹/₁₆ — 1834ki státuskötésön (500 ft.) —; 1839ki (250 ft.) — ft. — 1839ki (50 ft.) — ft. — Bankrészvények darabja —. — Pesti középponti vasut (100 ft.) 108. — Nagy- szombati (100 ft.) 61; — Pesti lánchíd-részvény (100 ft.) —; — Gőzhajó-részv. (500 ft.) 550. — Esterházy-sorsjegy 57¹/₂ ft. p. phen. Dunaviztalás. Budán julius 31kén 8 ór. regg. 11' 4" 9" 0 fölött.

Tulajdonos: Borsos Márton. Nyomtatja Landerer es Heckenast Pesten.

E lapok minden... ezüst pénz...

TARTALOM... szűgyűlés: (P... szagos ülések... mek 2d. osztál... (A FÖRRNEL tá... es RRnel pedig... dapesti hirbara... tugalta. Brazil... detések. Gözh... ákelete. Duna...

MAGYAR

lejtetlen tek... lépése alkalm... szokott lánge... zeteit is kijé... mindig főná... kérdést meg... mellyben egy... hogy ez által... főladás, es... tökéletesen... hiányait, ne... vitást eszköz... fogékonyitan... a kérdéseket... teni, mit kel... kell, életbe... magasztos f... nek ritka me... igénylő; —... melly legtöbb... túlfeszítik;... szülhet üdv... előzmények... ménye.

Sajnálko... munkban az... gyében es ke... ritkábban sz... kintetben is... — Igaz, ez... tényleges ja... mi, kik min... bonozkés al... kerületeket,... utják, es ho... legujabb ter... ságték hirt... tünk, papír... tollvonással... a forgásban... nem lenné... nem; eltag... den főálló... ményekről... kel előállni... valódi téré... működés ne... újságzikk, ... egy kaptára... üdvös tényl... tolas eredm... működésük... vésbbé kéts... szonyok es... De örö... örkéke nem... támadtassé... tessék, a r... nak állítson... jövendőre a... csönös neg... fog-e ez va...